

ಬುಧವಾರ, ೩೦ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್, ೧೯೪೨

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯು ನವದೆಹಲಿಯ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು. ರಾಜೀಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಳಗ್ಗೆ ಓ ಗಂಟೆಗೆ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಧ್ಯಂತರ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಜರ್ಜ್ ಮುಂದುವರಿಸೋಣ ನಾವು ಖಂಡ ಈ ಅನ್ನ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನಾನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕಿದೆ.

ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಂದ್ರ ಏಲಿ ರಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಇ ನಾಮಪತ್ರ ಮಾತ್ರ ಖಂಡದ ಅವು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಮೆನನ್ (ಕೊಚ್ಚಿ) ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ (ಜೋಥ್‌ಪುರ) ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸಂಚಾಲಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಆಯ್ದುಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಫೋಷಿಸ್ತೇನೆ (ಹಷೋರ್‌ದ್ವಾರ).

ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಕುರಿತ ಮುಧ್ಯಂತರ ವರದಿ (ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಖಂಡ ೫-ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ (ಬಾಂಬೆ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನನ್ನ ನಾವು ಖಂಡ ಇನ್ನು* ತಡೆಹಿಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲು ಇನ್ನುಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಖಂಡ ಈ ನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಜೀವಚಾರಿಕ ಅಷ್ಟೇ ಕೆಲಭಾಗವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದೇ ಹಾಗೂ ಬದಲಾದವಕ್ಕೆ ಜೀವಚಾರಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಖಂಡ ಈ ಈ ರೀತಿ ಇರಲಿದೆ.

“ಸಾರ್ವಜಿನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿದೆ.”

ಹುದ್ದೆ, ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಇಲ್ಲವೇ ವಹಿವಾಟಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಲಂ ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಈಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮುನ್ನಿ ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಬಳಿಕ ನಾವು ಖಂಡಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಉಪ ಖಂಡವನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೇಳಲಿದ್ದೇವೆ.

“ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಲಿಂಗ, ವಂಶಾವಳಿ, ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜಿನಿಕ ಹುದ್ದೆ ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕನನ್ನು ಅನಹರಿಸಿಕೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

ಉಪಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಓದಿದಂತೆ ಈ ಭಾಗ ಇರಲಿದ್ದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಪತ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು ನೀಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗದು.”

ಹೊನೆಯ ಉಪಖಂಡ ಅಂತರೆ ಉಳಿಯಲ್ಲಿದೆ:

“ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಮತಾನುಸಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲುಸ್ತವಾರಿ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಬಯಸುವವರು ಅದೇ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಮತದವರು ಆಗಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ತಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.”

ಇದು ನಾನು ಮಂಡಿಸುವ ಖಂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಅನಂತರ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

“*ಖಿ. ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಾಗೂ ನೌಕರಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಇಲ್ಲವೇ ವೃತ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಳಳಲು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗವೊಂದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೀಸಲು ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಧರ್ಮ, ಪಂಶ, ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ, ವಂಶಾವಳಿ, ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಈ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂದರೆ ಅಥವಾ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಈ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಾಂಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಮತಾನುಸಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲುಸ್ತವಾರಿ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಬಯಸುವವರು ಅದೇ ಧರ್ಮ ಇಲ್ಲವೇ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ತಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಖಂಡಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೋರಿ ಹಲವು ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ಮೊನ್ಯೆ ಕೆಲವು ಹಾಗೂ ನೆನ್ನೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ೧೦ ರಿಂದ ೧೨ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಂದ್ದು ಒಂದರ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸೋಣ. ಮುನ್ನಿ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೊದಲು ಮಂಡಿಸುವಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಮ್. ಮುನ್ನಿ (ಬಾಂಬೆ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

“೧. ಕಂಡಿಕೆ ಶಿರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಕೆ ಇನ್ನು (ಎ) ಎಂದು ಹಾಗೂ ಕಂಡಿಕೆ ಇನ್ನು (ಬಿ) ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬೇಕು.

ಅ. ಕಂಡಿಕೆ ಇ ನ್ನು ಕಂಡಿಕೆ ಇರ ಅನಂತರ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಇ. ಕಂಡಿಕೆ ಇ ರಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟು ಅಥವಾ ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಡಿಕೆ ಇ ರಿಂದ ಅಥವಾ ಗಣರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಸ್ತಿಯ ಮಾರಾಟ ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟು ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸದಂತೆ ನಿರ್ವೇಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.”

ಎರಡು ವಿಧದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಂಡಗಳಿಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ. ಖಂಡ ಖಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗವಲ್ಲದ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟು ಹಾಗೂ ಅಸ್ತಿಯ ಮಾರಾಟ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಖಂಡ ಉ ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

ಸನ್ನಿಹೆತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕೆನ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ರಚನೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ವಿಂಡಗಳು ಅತಿ ವ್ಯಾಟಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ವಿಂಡ ಇಂ ಇಂ ನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೌಕರಿ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ವಿರೀದಿ ಮಾರಾಟದ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿಂಡ ಇ (ಇ) ಗೆ ಪರ್ರಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಾಸ್ (ಒರಿಸ್ಸಾ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ವಿಂಡ ಇ ರ ಕಂಡಿಕೆ (ಇ) ಯಲ್ಲಿ

“ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಧರ್ಮ, ಕುಲ, ಲಿಂಗ, ವಂಶಾವಳಿ, ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿ ವಿರೀದಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರುವಂತಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟಿ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.”

ಎನ್ನುಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿರುವ ಅನೇಕ ಆಫ್‌ಫಾನಿಸ್ತಾನದ ಯುವರಾಜರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರನ್ನು ಆಫ್‌ಫಾನಿಸ್ತಾನದ ಮಹಾರಾಜ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳಂತೆ ಕೆಳಗಿನ ಕೆಲವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ನಾನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಹಳೆಯ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಫ್‌ಫಾನ್ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಗರಿಕರಂದೇ ಪರಿಗಳೆಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅಳಿಲು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಆಫ್‌ಫಾನ್ ಯುವರಾಜರನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ಪರಿಗಳೆಸಲಾಗುವುದೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಬರೆದವರು ಇಂಥ ಸನ್ನಿಹೆತವನ್ನು ಪರಿಗಳೆಸಿರುವರೇ?

ಕೆಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ಶ್ರೀದಾಸ್ ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀಯುತ ದಾಸ್, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿಲ್ಲ. ಮೈಕ್ ಬಳಿ ಬಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದಾಸ್ : ನಾನು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದು ಇದು. ಆಫ್‌ಫಾನ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲ್ಪಿಸುತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕೆಲವು ಆಫ್‌ಫಾನ್ ಯುವರಾಜರು ಕೆಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಫ್‌ಫಾನ್ ದೊರೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಂಡ ಇ ನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಾಗಬಹುದೇ, ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದೇ? ಈವರೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂಥ ಹಲವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರಡಿನ ಕರ್ತೃವಿನ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮೊನ್ಸೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ನ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯರ್ ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಮನರ್ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯರ್ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಶ್ರೀ ಮುನ್ನಿಯವರು ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಮೃತಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ರಲ್ಲಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೨ ರಿಂದ ೨೮ ಮಂಡಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ (ಬಂಗಾಳ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ (ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ರಲ್ಲಿನ ಎನ್ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ನೆನ್ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಇದ್ದು, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಸುವುದು ಬೇಡ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕಾಮತ್ (ಸಿ.ಪಿ ಮತ್ತು ಬೇರಾರ್: ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನೇನ್ನ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಅನಂತರ ನಾನು ಅದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

(ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಡ ರಿಂದ ಇಂ ರವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಮಹಾವೀರ್ ತಾಯಿ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾವೀರ್ ತಾಯಿ (ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು : ಸಾಮಾನ್ಯ) : *[ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಂತಿದೆ:

ಎಂಡ ಈ ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶವಿರಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯವಹಾರ ವಹಿವಾಟು ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಎಂಬುದಕ್ಕೆ

“ತನ್ನದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನಿರಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಸ್ಯಯೋಗ್ಯರಿಗೆ ಆಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬಹುದು. ಎಂದು ಸೇರ್ಪಡಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಅದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಆ ಭಾಗದವರು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಕರು ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಜಿಂತನೆ, ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ನಿಲ್ದಾಂತ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಅದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರ ಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಹಾಗೂ ಫಟಕಗಳು ಅದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೂಲವಾಸಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರಸುತ್ತಿರುವ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ವಾಸಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲವೇ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳದ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದಿದೆ. ಹುದ್ದಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರ ಜತೆಗೆ ಸ್ವಧಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಫಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾಶವಾಗಲಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಥಳ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆ. ಯಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಎಲ್ಲ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಎಲ್ಲ ಜಾಹೀರಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಿ, ರಾಮಪುರ, ಬೆನಾರಸ್ ಇಲ್ಲವೇ ತೆಪ್ಪಿರಾಜ್ಯದವರು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಚ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಪರತ್ತು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪರತ್ತೆನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಸ್ವಧಿಸಿ, ಉನ್ನತ ಹಾಗೂ ಕೆಳ ಹಂತದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಸರ್ವಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಮಂಡಿಸಿದ ಬಿಂದ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ರಾಜ್ಯದ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬಹುದೇನೋ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ

“ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಳಿಸುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ವಾರ್ಥ ಪಟೇಲ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಫೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲವೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ಥಳೀಯರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ಒಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.]*

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ದಾ (ಸಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೆ, ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕುರಿತು?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಿತರಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ನಿನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಖಂಡ ಬೀಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ (ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ೨)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮುನ್ನಿ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ಖಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿ ೨ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಈಗ ಮಂಡನೆಯಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೇರ್ವಿಸೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾವ್ ಬಹಾದೂರ್ ಚೌಡಿ ಸೂರ್ಯೋ ಮಲ್

ರಾವ್ ಬಹಾದೂರ್ ಚೌಡರಿ ಸೂರ್ಯೋಮಲ್ (ಪಂಚಾಬ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ [ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಳಗಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

“ಖಂಡ ೫ ರಲ್ಲಿ ೫ ನೇ ಕಂಡಿಕೆಯ ಬಳಿಕ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶ ಸೇರ್ವಿಸೆಯಾಗಬೇಕು:

‘ಕೃಷ್ಣ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಗತ್ಯವಿರುವ ತಾರ್ಕಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು.’ ”

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಕೃಷ್ಣಿಕರ ದೇಶ, ಇಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನುದಾರರು ಅಥವಾ ಬಿಸ್ಕೂಡಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಬ್ ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಅಂಬಾಲಾ ಮತ್ತು ಜಲಂಧರ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನ್ನಾರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಬ್ ನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಂದಿಗೂ ಇದೆ. ಕಂಡಿಕೆ ಖಿರ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಭಾರಿ ಜಮೀನ್ನಾರರು, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನ್ನಾರರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು. ಇವರ್ಯಾರೂ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಗಳ ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತಕಾಯಲು ಇಂಥ ನಿರ್ಬಂಧ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದರೆ, ಅವು ಕೃಷ್ಣಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಸಮರ ಕಲಿಗಳ ವಂಶದವರು, ಈಗಲೂ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಂದೊಮ್ಮೆ ಅವರು ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಆತ್ಮ ಗೌರವ ಎಂಬುದು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದೆ. ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಕಾದಾಡುವ ಹಾಗೂ ಶ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅವರು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಬಹುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಂದೇಶ ನೀಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು.. ಆದರೆ, ಇದು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಯುಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಲವಿರುವಾತ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಮತ್ತು ಜೆನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅವರು ದುರ್ಬಲರಾಗಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ನೆರವು ಬೇಕಾಗಬಹುದು ನಾವು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಜಾರಿಗೆ ಅವರ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ಬಲರ ಜಮೀನನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೈವಳೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಬೇಕು. ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಜಮೀನ್ನಾರರ

ಹಿತಚಿಂತಕರಾದ್ಯರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೇರ್ವಡಗೊಳಿಸಿ ಹಾಲಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ರೈತಾಪಿ ಜನರನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಜೀತರಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿಯೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದಂತೆ ರೈತನೊಬ್ಬ ನಾಶವಾದರೆ ತಿನ ಮನವಸತಿ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.]*

(ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ಇ ರ ಇನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : *[ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ]*

ರಾವ್ ಬಹಾದೂರ್ ಚೌಧರಿ ಸೂರಜ್‌ಮೂಲ್ : [ಮಾನ್ಯರೆ, ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಕೂಡ ಅದೇ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.]”

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : *[ಹಾಗಿದ್ದರೆ. ಅದರ ಮಂಡನೆ ಬೇಡ]* ಏಂದ ಹಾಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ಯಾರು ಮಾತನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮಾತನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಸದಾರ್ಥ ಪ್ರಾಣಿ ಶಿಂಗ್ ಆಜಾದ್ (ಪಂಜಾಬ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : *[ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ರಾವ್ ಬಹಾದೂರ್ ಸೂರಜ್‌ಮೂಲ್ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿಂದು ಕರಾಳ ಕಾಯಿದೆ ಇದೆ. ಅದು ‘ಭೂಮಿ ಪರಭಾರ ಕಾಯಿದೆ’. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಕರವಾಗಲಿದೆ. ಜಮೀನ್‌ನಾರರು ಇಲ್ಲವೇ ಯಾರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೃಷಿಕರಿಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಸೂರಜ್‌ಮೂಲ್ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾದರೆ, ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜಮೀನ್‌ನಾರರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ನರಭೂತಿರುವವರು ಹಾಗೂ ‘ಭೂಮಿ ಪರಭಾರ ಕಾಯಿದೆ’ ಮೂಲಕ ಜಮೀನ್‌ನಾರರ ಹಿಡಿತಕ್ಕ ಸಿಲುಕಿರುವವರು ಶತಮಾನವಾದರೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾನೂನು ರಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಸಮಾನ ಹಸ್ತಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕರಾಳ ಕಾಯ್ದೆ ಇರಬಾರದು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಚೌಧರಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಶೋಷಿತರು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸ್ವೀಕೃತಗೊಂಡರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಜಾಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾಪೆಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೋ ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಮ್ಹೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳೊಡನೆ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.]*

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ಮಾನ್ಯರೆ, ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದ್ವೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ವಿಷಯ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿದ ಬಂದೆರೆಡು ಅಂತಹ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ದಾಸ್ ಅವರು ಅಫ್‌ಫಾನಿಸ್‌ನಾದಿಂದ ಹೊರಡೂಕಲ್ಪಿ ಯುವರಾಜರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅವರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಯಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆಫ್‌ಫಾನ್ ಯುವರಾಜರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಏಂದ ಅರ್ಹತೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧ

ಹೇರಲು ಯಾವುದೇ ತಡೆ ಬಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಕುಲ ಧರ್ಮ ಜಾತಿ ಲಿಂಗ ಮತ್ತಿತರ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾರನ್ನು ಅನರ್ಹರು ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ವಿಂಡವು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯ ಬೇದ. ಶ್ರೀ ತಾಗಿ ಕೂಡಾ ಬೇರೆಯದಾದ ಇಂಥದ್ದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಶ್ನೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವು. ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನನ್ನು ಈ ವಿಂಡವು ಕಿರುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ನಾಗರಿಕನೋಭ್ಯಾನನ್ನು ಅನರ್ಹ ಎನ್ನುಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹದ್ದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗದು. ಕೈಗೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಚೌಧರಿ ಸೂರಜ್ ಮಲ್ ಆತಂಕ ವಕ್ಕಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಬ್ ಭಾಷಾ ಪರಭಾರೆ ಕಾಯ್ದೆಯು ಇಂಥ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಮುಂದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುಪಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಭಾವನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮುನ್ನಿಯವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯೋಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದೇನೆ. ಜಮೀನಿನ ಖರಿದಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ವಿಂಡ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸೇರ್ವೆಸ್‌ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಂಡ ಲರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಂಡದ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲತತ್ವಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಬಹುದು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ವಿಂಡ ಖಿನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮುನ್ನಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕೃಗ್ರಹಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮುನ್ನಿ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಹೀಗಿರಲಿದೆ:

- “(ಎ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು.
- (ಬಿ) ಕುಲ ಜಾತಿ ಧರ್ಮ ವಂಶಾವಳಿ ಲಿಂಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಯಾವ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- (ಸಿ) ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು ನೀಡಲು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ.
- (ಡಿ) ಧಾರ್ಮಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಮತಾನುಸಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೋಂದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು ಇಲ್ಲವೇ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಬಯಸುವವರು ಅದೇ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಮತದವರು ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಶಾಸನ ರೂಪಿಸಲು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಮುನ್ನಿ ಅವರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ರಾವ್ ಬಹಾದೂರ್ ಚೌಧರಿ ಸೂರಜ್‌ಮಲ್ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆಯಾಗಿದೆ. ಜಮೀನು ಖರಿದಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಧ್ಘಾಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಲಾಗಿದೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿಯೋಂದಿಗೆ ವಿಂಡವು ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು.

ಎಂಡ ೨ : ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಾರ್ಥ ಪಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ವಿಂಡ ೨ನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಅದೆಂದರೆ

“ಗಣರಾಜ್ಯವು ಯಾರಿಗೂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದು.”

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಳೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದ್ದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದವಿದ್ದು ಚರ್ಚೆಸಿ ಅಂಗಿಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿವಾದಗ್ರಹಿ ವಿಷಯ. ‘ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ’ ಎಂಬ ಪದ ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲುವುದೇನೆಂದರೆ ಗಣರಾಜ್ಯವು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ನೀಡಬಾರದು. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹಲವು ಮುಕ್ತ ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುದು ನೀಡುವುದು ನಿಂತಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಗೋಳಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲವೇ ವಿವಾದ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ನಾನು ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಹಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿದ್ದು ಮೊನ್ನೆ ಇ ಅಥವಾ ಈಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿರೆ ಒಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಏರಡಕ್ಕೆ ನೇನ್ನ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಮಸಾನಿ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಶ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಮಸಾನಿ (ಬಾಂಬಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ನಾನು ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅದು ಶ್ರೀ ಸಂತಾನಂ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ:

“ಗಣರಾಜ್ಯವು ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರಾವುದೇ ಬಿರುದು ನೀಡಬಾರದು”
ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕರು ಬಿರುದು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು.

ರಾಜ್ಯದಡಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಟ್ರಾಸ್ ಇಲ್ಲವೇ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಉಡುಗೊರೆ, ವೇತನ, ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು”

ಖಾಕ್ಕೆ ಇ ಕಂಡಿಕೆ ಒಂದರ “ವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ” ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು.
“ಗಣರಾಜ್ಯವು ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ನೀಡಬಾರದು” ಎಂದು ಆಗಬೇಕು. ಕಂಡಿಕೆ ಇ ರಲ್ಲಿ “ಇಲ್ಲವೇ ಬಿರುದು” ಎಂದು ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರ್ವಿಸೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಂಡ ಹೀಗೆ ಇರಲಿದೆ:

“ರಾಜ್ಯದಡಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಟ್ರಾಸ್ ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶದಿಂದ ಉಡುಗೊರೆ, ವೇತನ, ಅಧಿಕಾರ, ಅಥವಾ ಬಿರುದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು.”

ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮಿತಿ ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಇದು ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಮಸಾನಿ ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೀಗಿರಲಿದೆ:

“ಗಣರಾಜ್ಯವು ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ನೀಡಬಾರದು ಗಣರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಬಿರುದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ರಾಜ್ಯದಡಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಟ್ರಾಸ್ ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉಡುಗೊರೆ,

ವೇತನ, ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.”

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ಮಾನಾನಿ : ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಸುವ ಮುನ್ನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಎರಡು ಗುರಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಹೊದಲಿಗೆ ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, “ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದರಫರ್ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಜಾನ್, ಕಲೆ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಈ ಗೌರವ ಬಿರುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅನಂತರ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದಾವಳಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯರೆ, ಇದನ್ನು ಸಭೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೇ ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅಧಿನೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬಿರುದುಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಪಡೆದವರು ಮತ್ತು ನೀಡಿದವರು ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಚಾರದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ದೇಶಭಕ್ತಿ ಸ್ವಯಂಗೋರವ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಇದಲ್ಲಿ ಬಿರುದಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯು ಗಣರಾಜ್ಯದ ನಾಗರಿಕರು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಡಿ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದುವವರನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ. ಗಣರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಡಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ತ್ರಿಷ್ಣ ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಉಡುಗೊರೆ ಅಥವಾ ವೇತನ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದರೆ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರರು ವಿದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೆನಂಬಿನ ಕಾಣಿಕೆ ಅಥವಾ ಶಾಖಾಗಳ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮಾನವ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಿತಾಸ್ತಕೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು “ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ” ಎಂಬ ಪದ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ ಇತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀಪ್ರಕಾಶ (ಯು. ಪಿ. : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೆ, ಮಾನಾನಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಂಡನೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕಾಮತ್ : ಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂದುವರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಶ್ರೀ ಮಾನಾನಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೂ ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ಬಾ : ಶ್ರೀ ಮಾನಾನಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಪದವಿಗಳು ಬಿರುದುಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಈ ಪದವಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶೇತ್ರ ಗೋವಿಂದ ದಾಸ್ (ಸಿ.ಪಿ. ಮತ್ತು ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : *ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಂಡಿಸಲಾದ ನಿರ್ಣಯವು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಬಿರುದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಪಡೆದ ಬಿರುದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಕಳೆದ ಏಂಂದ ಪಣ ಆಳಿದ ವಿದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಿರುದಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಬಿರುದಾಂಕತರಿಗೆ ನೀಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ವಾಸ್ತವಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಂಚ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದ ಕ್ರಾಂತಿ ಬಳಿಕ, ಎಲ್ಲ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್

ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಲ್ಪಡೇವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಡಾ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಯಾರಾದರೂ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೆಗ್ಗಂಡರೆ, ಅವರ ಬಿರುದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸದಾರ್ ಜಿ ಅವರಿಗೂಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಿದೆ: ಗುಲಾಮಿಗಿರಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಈ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಿರುದು ಹೊಂದಿರುವವರಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಬಿರುದು ಹೊಂದಿರುವವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಂತೆ ಇರಬೇಕು.]*

ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ (ಯು.ಎ. : ಸಾಮಾನ್ಯ) : *[ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ನೀಡಬಾರದು ಎಂಬ ಉಪವಿಭಾಗವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇದು ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಿಲುವು. ನಾವು ಉನ್ನತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೊಂದಿರುವವರನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವರನ್ನು 'ಆಚಾರ್ಯ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ದೇಶರತ್ನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಗಾಂಧಿಜಿಯನ್ನು 'ಮಹಾತ್ಮೆ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿರುವ ಇಂಥ ಗೌರವಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧದ ನಿರ್ಧಾರ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಸಾನಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಸ್ವೇಷಿತರು ಬೇರೆಯದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಾಲ್ಯಾಯಿಲ್ಲದ್ದು ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಬಿರುದು ಹೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಿರುದಿಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಜನರ ಪರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ನಾವು ಗೌರವಿಸಬಾರದೇಕೆ? ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲಾನಂತರ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಗಳು, ಯುದ್ಧವೀರರು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಬಿರುದು ಬಾವಲಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ತಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪ್ರಕಾಶ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ... (ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಮುಂದೆ ಬರುವಂತೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ). ಮಾನ್ಯರೆ, ಸಭಾಂಗಣದ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸ್ವೇಷಿತ ಪಂಡಿತ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಳಿ ತಪ್ಪಿಬಿಟ್ಟರು (ಕೇಳಿ, ಕೇಳಿ) ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದು ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಹಾಗೂ ನಾವು ಬಿರುದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿ ತ್ರೀತಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಅದು ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ರಾಜ್ಯ ಬಿರುದು ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ (ಕೇಳಿ, ಕೇಳಿ). ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಬರಲು ಕಾರಣರಾದ ಗಾಂಧಿಜಿ ಅವರನ್ನು ದೇಶದ ಜನ ಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ನಾವು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಬಿರುದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ, ರಾಜ್ಯ ಅವರನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದಾಗ ಜನ ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತ ಹೋದರು. ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಶಪಿಸಿದರು.

ಈ ಎರಡು ಬಿರುದುಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಜನರಿಂದ ಬಿರುದು ಪಡೆದಾತೆ, ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಾಗ ಹೇಜಾಡುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಮಹಾತ್ಮೆ ದೇಶರತ್ನ ಅಧ್ಯವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬೇಕಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಥ ಬಿರುದು ಪಡೆದವನು ತನ್ನನ್ನು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಿ

ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಾನ್ಯರೆ, ಕಳೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ರಾಯ್ ಬಹಾದೂರ್ ಸಾಹೇಬ್ ಎಂದು ಕರೆದಾಗ ನಾನು ಹೋಹಾರಿದೆ. ಆತನ ಮೋಷಕರು ಅವನಿಗೆ ಹೆಸರು ಇಡುವುದನ್ನು ಮರೆತ ಕಾರಣ ಆತ ರಾಜ್ಯ ತನಗೆ “ರಾಯ್ ಬಹಾದೂರ್” ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡುವವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಬಿರುದು ಪಡೆದಾತನನ್ನು ಪೇಚಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮೊಳ್ಳುತನ ಹಾಗೂ ಅಸಮಂಜಸ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಬಿರುದು ಹೇರುವಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕಿದೆ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಈ ವಿಂಡವು ರಾಜ್ಯಪೋಂದು ಸಮರ್ಪಕ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಿರುದು ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಿರುದು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ತಳಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂಥದ್ದು. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅನ್ನೇಷಣ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಒಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರು ತಮ್ಮ ಬಿರುದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಲ್ಲವೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಆಳಿದ ದೇಶಗಳ ಜನರಂತೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ತಳಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ ಆತನನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ದಾರಿಗಳಿವೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ, ಅವರು ಆತನನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಿರುದು ಪಡೆಯಲು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಓಲ್ಲೆಸುವ ಜನರನ್ನು ಭ್ರಾಹ್ಮಗೌಣಿಸುವ ತುಕ್ಕಹಿಡಿದುವ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಆರು ತಿಂಗಳಗೊಮ್ಮೆ ಉದ್ದ್ಯದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇಂಥವರು ಹೀಗೆ ಇಂಥದ್ದನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂದು ಜನ ಆತಂಕದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಬೇಕಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಕರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂಥದ್ದೇ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಸನ್ಯಾಸಿತರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಗೌರವ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದವು. ಗಾಂಧಿ ಹೆಸರು ಸೇರ್ವೆಸೆಂಬುವಂತೆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮೇರುಗು ಬಂದಿದೆ ಎಂದಿದ್ದವು. ಅನಂತರ ಗಾಂಧಿ ಆ ಬಿರುದನ್ನು ಕಡೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದೆಸೆದಿಲ್ಲ ಪಂಡಿತ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ, ನಾನು ಹಾಗೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯಲಾರರು. ರಾಜ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದ ಬಿರುದು ಹಾಗೂ ಜನ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಗೌರವ ಈ ಎರಡನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಮಾನ್ಯರೆ, ರಾಜ್ಯ ಕೊಡಮಾಡುವ ಬಿರುದು ನೀಡುವಿಕೆ ತೊಲಗಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮಸಾನಿ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರೊಧವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಟವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ (ಕೇಳಿ, ಕೇಳಿ).

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಧುಲೇಕರ್ (ಯು.ಪಿ. : ಸಾಮಾನ್ಯ) : * [ಮಾನ್ಯ ಸಭಾದ್ಯಕ್ಕರೇ ನನ್ನ ಮಿಶ್ರ ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆ ನೋಪುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸಿದವರು ಖುಷಿಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣಜೀ ಅವರು ಮರಾಠನ ಹೊತ್ತಗೆಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಹೊರಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬರಲಿದೆ.

ಇಂಥ ಸಜ್ಜರಿಂದ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಣೆಯವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಹಳೆಯ ಗುಲಾಮಿ ಮನಸ್ಸಿತಿಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ನಾನು ಜಗತ್ತಿನ ಒಳಿತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೌರವ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಮುಷಿ ಮುನಿಗಳು ದೇವರು ತಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವಿನಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರ್ತವ್ಯವು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಡೆಯದೆ ಇರುವುದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಭಕ್ತರು ಹೂಡಾ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತು ಇಂಥ ಮುರಾತನ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಭಾರತೀಯರು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಿದೆ. ಪಂಡಿತ್ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಜನರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲಬೇಕು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ನ್ಯಾಯಸಮೂತವಲ್ಲ. ಮಸಾನಿ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.]*

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ವಿ. ಕಾಮತ್ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಮಿತ್ರ ಸೇರ್ ಗೋವಿಂದ ದಾಸ್ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಇಷ್ಟ ವರ್ಷಕಾಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿಂದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತದೆ ವಸಾಹತುಭಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ್ದ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಿರುದಾಂಕಿತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯೇಯಕ್ಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ದೂಷಕೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇ ಜಗತ್ತುಗಳ ಮದ್ದೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮೃತವಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಜನಿಸಲು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಹಳೆಯ ಕ್ಷೇಣಗೋಂಡ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಣಿಸಬಲ್ಲ ಮುಕ್ತಭಾರತವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರಿಯಬಾರದು. ನಮ್ಮ “ಭಾರತಿಬ್ಬಿ ತೊಲಗಿ” ನಿರ್ಣಯ ಯಶಸ್ವಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಹಂತ ತಲಪಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗುತ್ತಿದ್ದು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದ ಎಲ್ಲವೂ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಿತ್ರ ಸೇರ್ ಗೋವಿಂದ ದಾಸ್ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಕ್ತ ಭಾರತೀಯ ಒಕ್ಕೂಟದ ಉದ್ದ್ವಾಟನೆಯ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಕ್ಕೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೂಡಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸರ್ವಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ಮುಕ್ತಾಯ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪ್ರಕಾಶ : ಸೇರ್ ಗೋವಿಂದ ದಾಸ್ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ಜಬ್ಲೊಪುರದ ಅವರ ಅರಮನೆಯ ಹೆಸರೂ ಬದಲಾಗುವುದೇ? (ನಗು).

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದನ್ನು ಅನಂತರ ತೀವರಾನಿಸೋಣ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿಧ್ಭಾ : ಮಾನ್ಯರೆ, ಈ ವಿಂಡಪನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದೇ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆ ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ದೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸರ್ವಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ಮಾನ್ಯರೆ, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನ್ನಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ವ್ಯಧ. ಮೊದಲಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“ಗೀರುಜ್ಜ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದು.

ದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೂಟದ ಯಾವ ನಾಗರಿಕರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು.

ರಾಜ್ಯದಡಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಕೇಂದ್ರ

ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉದುಗೋರೆ, ವೇತನ, ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಬಿರುದು ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ”

ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅದು ತತ್ತ್ವಾದಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ. ಮೂರಾರ್ಥನ್ಯಯ ಜಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ತಮ್ಮ ಬಿರುದು ವಾಪಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಈ ಬಿರುದುಗಳು ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ನಾವು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಾಳೆಗೆ, ನಿನ್ನೆಗೆಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕೆಲವರು ಅದೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಲಂಬಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಇಂಥ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕೆಲವರು ಅಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮತ್ತರ ಭಾವನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಚಚೆಸಚೇಕಿಲ್ಲ, ಈ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಸಾಧಿಸಬಹುದೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಬಾರದು. ಭೂತ ಕಾಲದ ಬಿರುದುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮರೆತು ಬಿಡೊಣ. ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಿದೆ. ವಾರಣಾಸಿಯ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಉರಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಇದರ ಪರವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನಿದು? ಒಬ್ಬಿಗೆ ಬಿರುದು ನೀಡಲು ಜನರನ್ನು ಯಾರು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಜನರು ನೀಡಿದ ಬಿರುದನ್ನು ಯಾರು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಅವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಿರುದುಗಳಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಜನರು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಸದ್ಗುಣಗಳ ವಿಶೇಷಣಗಳು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ಜನರು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡ ದೈವಿಕತೆ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಕಾರಣ. ರಾಜ್ಯ ಈ ಕುರಿತು ಏನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಜನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನ ರೂಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿರುದು ನೀಡುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಜಿನ್ನಾ ಅವರಿಗೆ “ಪ್ರೇರ್ಥಾ ಎ ಅಜಾಂ” ಎಂಬ ಬಿರುದು ಮುಸ್ಲಿಮರು ನೀಡಿದರೆ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲದು? ಇದೊಂದು ಅಸಂಗತ ಆಲೋಚನೆ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬಾರದು. ತಮಗೆ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೋ ಜನ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ರಾಜ್ಯ ಅದು ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು; ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು. ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯಾಯಸಮೃತವಲ್ಲದ ಮಾರ್ಗ ಬಳಸಿ ಬಲಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರಿಗೆ ಆಮೀಷ ಒಡ್ಡುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಚೆ ಬೇಡ ನಾನು ಈ ವಿಂಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾನು ಮೌದಲು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ:

“ಗಣರಾಜ್ಯ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ನೀಡಬಾರದು.

ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರು ವಿದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು

ರಾಜ್ಯದಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಹೊಂದಿರುವವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಉದುಗೋರೆ, ವೇತನ, ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಬಿರುದು ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.”

ನಾನು ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇದೀಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಖಂಡ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.
ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಖಂಡ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಖಂಡ ಉ - ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾವೀಗ ಖಂಡ ಉ ರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಸೋಣ
ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ಖಂಡ ಉ ಇಂತಿದ್ದು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಅದರ ಫಟಕಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ.
ಎಂತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃತ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಇದೆ:

(ಎ) ಎಂತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃತ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಇದೆ.”

ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ;

“(ಬಿ) ಶಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದೆ ಶಾಂತಿಯತವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುವ ಹಕ್ಕು.”

ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನಾನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

“(ಸಿ) ಸಂಘ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು.”

ಈ ಉಪಖಂಡದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಂಶವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ:

“(ಡಿ) ಗಣರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಹಕ್ಕು.”

“(ಇ) ಗಣರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವ ಹಾಗೂ ವಾಸಿಸುವ ಹಕ್ಕು.” ಅಸ್ತಿಯನ್ನು
ಹೊಂದುವ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟಿ ಇಲ್ಲವೇ ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ರೇಸ್ನೋಳ್ಷುವ ಹಕ್ಕು.

“ಈ ಉಪಖಂಡಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಔಪಚಾರಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿದ್ದು ಅದನ್ನು
ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇದು ಖಂಡಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಅದು ಇಂತಿದೆ:

“ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ
ತಾರ್ಕಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇರಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು.”

ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದ ಅನಂತರ ತಾರ್ಕಿಕ
ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಲುವಳಿಗೆ ಹಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿದ್ದು ಅವನ್ನು
ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು

*ಉ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಫಟಕಗಳಿಗೆ
ಯಾವುದೂ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇದೆ.

(ಎ) ಎಂತು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ : ದೇಶದ್ವೇಹದ, ಅಶ್ಲೀಲ, ಧರ್ಮನಿಂದನೆಯ ನಿಂದನೆ,
ಮಿಥ್ಯಾರೋಪ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾನಹಾನಿಯಂಟಿರುವ ಮಾಡುವ ಮಾತು ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಕಟಣೆ ತಡಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ
ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು.

(ಬಿ) ಶಸ್ತ್ರಾಸ ಹೊಂದಿರದೆ, ಶಾಂತಿಯತವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುವ ಹಕ್ಕು : ಶಾಂತಿಭಂಗ ಉಂಟುಮಾಡುವ
ಅಥವಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಅಥವಾ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಬಳಿ ಸಫೇದ್ಯನ್ನು
ತಡೆಯಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

(ಸಿ) ಸಂಘ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ವರ್ಗ ಬೇದ ಮಾಡದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಇಲ್ಲವೇ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪರತ್ವ ವಿಧಿಸುವುದು.

(ಡಿ) ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಹಕ್ಕು

(ಇ) ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಇಲ್ಲವೇ ನೆಲಗೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು: ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟಿ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೇಗೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು:

ಅಲ್ಲವಂಬಾತ ಗುಂಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಯಲು ತಾರ್ಕಿಕ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹೇರುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಅಜಿತ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಜ್ಯೇನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜಿತ್ ಪ್ರಸಾದ್ (ಯು.ಪಿ. : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೆ, ನಾನು ಈ ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಫೋರೆಂಟೆ ಶಾಸನದಿಂದ ಪಡೆದ ಅಧಿಕಾರದ ಮೂಲಕ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಂಡನೆಕಾರರು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಫೋರೆಂಟೆ ಬೇರೆಯವಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕರಿಣಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರಾ, ಇಲ್ಲವಾ?

ಶ್ರೀ ಅಜಿತ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಜ್ಯೇನ್ : ಮಾನ್ಯರೆ, ನಾನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಯ್ ಬಹಾದೂರ್ ಶಾಮನಂದನ್ ಸಹಾಯ (ಬಿಹಾರ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮಂಡನೆಗೆ ಮುನ್ನ ನನ್ನದೊಂದು ಅರಿಕೆ ಇದೆ. ನಾವು ಈಗ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಂಡನೆಯಾಗಬೇಕಿರುವುದು ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದ್ದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಂಡನೆಕಾರರು ಖಂಡ ಲ ರ ಎಲ್ಲ ಇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮೊದಲಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದು ನಡವಳಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರಲಿದೆ. ಮಂಡಿಸಿರುವಾತ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವನ್ನು ಏಕ ಹಾಗೂ ಹೇಗೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಸೇಳಿಯುವುದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ನೀವು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನಡೆಯಲು ನನ್ನದು ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. (ಎ), (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಗೆ ಸೇರಿಸಿದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸೋಮನಾಥ ಲಹಿರಿ : ಮಾನ್ಯರೆ, ಖಂಡ ಲ ರ ಎಲ್ಲ ಉಪಖಂಡಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಪಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೊದಲ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಕೆಲವು ಈಗಾಗಲೇ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯರೆ, ಖಂಡ ಲ (ಎ)ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ್ವೇಷ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಂಬಿದು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಖಂಡ ಲ (ಬಿ)ಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯ ನಾಗರಿಕ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುವ ಹಕ್ಕು ವನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿನ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದವನ್ನು

ಕ್ಯೂಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕಡೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಂದರೆ.

ಎಂದ ಲರ ನಂತರ ಹೊಸ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ಖಂಡ ಇನ್ನು ಖಂಡ ಇಂದು ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರದ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣ ಮಾಡಬೇಕು: ಈ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದು.

೧೦. (ಎ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಬಿ) ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೇನಾರ್ಥಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲವೇ ಹೊತ್ತಿಗೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಅಥವಾ ಬೇರಾವುದೇ ಮುದ್ರಿತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

೧೧. ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರದ ಖಾಸಗಿತವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಾರದು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಅನುಮತಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಧೀರೇಂದ್ರನಾಥ ದತ್ತ (ಬಂಗಾಳ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಖಂಡ ಲರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಖಂಡ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮಂಡಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ : ಈ ಎಲ್ಲ ಖಂಡಗಳೂ ನಾಗರಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಕುರಿತು ಇರುವಂಧವು. ಈಗ ಇಲ್ಲವೇ ಅನಂತರ ಅವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು. ಎರಡೂ ಒಂದೇ

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕಿ. ಸಿಧ್ದಾ : ನಾನು ಖಂಡ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಲಾಹಿರಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರೆ, ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅಂಥ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಂಡ ಲರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಳಿಕ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ : ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಡಿ ಖಂಡ ಹೇಳಬಹುದು ಈ ವಹಿವಾಟಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ನೀವೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಂಡಿಸಿ ಎನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಒಂದೇ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಮ್. ಮುನ್ನಿ : ನಾನೋಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಬಹುದೆ? ಉನ್ನ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅದೇ ಖಂಡಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಲಾಹಿರಿ ಅವರು ಕೆಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ ಖಂಡ ಲಕ್ಷ್ಯ ಅವಕ್ಷೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಸಫೇ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಗಳಿಂದರೆ ಅವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಹಲವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲ ಖಂಡ ವರದಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕೊನುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮೇರೆ ಒಂದರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಖಂಡ ಅವಕಾಶ ಇದನ್ನೇ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ : ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಖಂಡ ಲ ರ ಬಳಿಕ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು. ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ಖಂಡಗಳು ಕೂಡಾ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಹೀಗಾಗೆ ನನಗೆ ಮಾತನ್ಯಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ : ನಮ್ಮುಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಇಂಥಿಂದೇ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ : ನೀವು ಅದೇ ರೀತಿ ತೀವ್ರಾನ ನೀಡಿದರೆ, ನನ್ನದೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಭೆ ಎದುರು ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ. ಲಹಿರಿ ಅವರ ಬಳಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಎನ್ನುಲಾಗದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿದ್ದು, ಅವನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಕೆಲವರ ಬಳಿಯೂ ಇಂಥದ್ದೇ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈ ನಿಲುವಳಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅನಂತರ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಎಂಬುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಮಾನ್ಯರೆ, ಅನಂತರ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಜರ್ಜೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವವರು ಹೌದು ಎಂದು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಪ್ರಸ್ತಾವ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ (ಯು.ಪಿ. : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತದಾನಕ್ಕಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ : ಇದು ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಮಾನ್ಯರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಭಾವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಿಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಮಂಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ: ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು : ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿಗೆ ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಲ್ಲ, ಒಂ ಮತ್ತು ಇಂ ಸಂ. ಒಲ್ಲ. “ಖಂಡ ಲರಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಗಣರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಎಂದು ಬದಲಿಸುವುದು.

ಸಂ. ಒಲ್ಲ. “ಖಂಡ ಲ (ಎ)ಯಲ್ಲಿನ ರಾಜದ್ಯೋಹ ಪದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು. ಸಂ. ಖಿಂ - “ಖಂಡ ಲ (ಬಿ)ಯನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸೇರಿಸುವುದು:

ಈ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರು ಕೆಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಸಮೃತಿಸಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ ಎಂದಿದ್ದ ಹೇಳು. ರಂಗಾ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಮನ್ನಿಸದೆ ಇರುವುದು ಸಂತಸಕರ. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನಾಜಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇವು ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ರಂಗಾ ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಚರಿತ್ರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇರುವವರಿಗೆ ನಾಜಿವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕಾರಣವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವೈಮರ್‌ ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿಟ್ಲರನ ನಾಜಿ ದಂಗೆ ಕೊರರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಸೋಣಿಯಲ್ಲ ಡೆಮಾಕ್ರೆಟ್‌ ಪಾರ್ಟಿ ಕಾಮೀಕರನ್ನು ಒಗ್ಗಾಡಿಸಿ, ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ನಾಜಿ ಆಡಳಿತ ಬಂದಿತೇ ಹೊರತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಯಾವ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಂಪಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದೇನೋ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಣಾಗಿದೆ. ಇದರಫ್ರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಂ ಹಾಗೂ ಖಿಂ ಎರಡೂ ಅನಗತ್ಯ. ಒಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅದು:

‘ಕೆಳಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಅದರ ಫಟಕಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಭಂಗ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆ ಎನ್ನುವ ಬದಲು ಗಣರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದು ಬದಲಿಸಬೇಕು. ಭದ್ರತೆ ಎಂಬುದು ಅಸ್ವಾಪ್ತ ಪದ ಅದರಫ್ರೆ ಏನೂ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಪದದ ಅಸ್ವಾಪ್ತೆಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಗಣರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪದವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಬಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಇಷ್ಟ ಸಾಕು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಕೆ. ಸಿದ್ದಾದ್ವಾ : ಖಂಡ (ಸಿ)ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನನ್ನದು. ಉಪ ಖಂಡ (ಸಿ) ಹೇಳುತ್ತದೆ:

“ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ರಚನೆಯ ಹಕ್ಕು”

ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದು, ಉಪಖಂಡನ ಕೊನೆಗೆ ಸೇರ್ವೆಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ನೌಕರರು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಾನಂದಾನ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

ಇದು ಹೊಸ ಖಂಡ ಆಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು.

(ಎ) (ಬಿ), (ಸಿ)ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು, ನೀವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಸಮೃತಿಯಿದೆ, ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿ, ಕೆಲ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಿ ಆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಿಲುವು. ಇದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಖಂಡ ಸ್ವಾವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ.

ಉಂಟಾಗಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಭದ್ರತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಬದಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಸುರಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭದ್ರತೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಮುಖ್ಯ ಹೀಗಾಗಿ ಮೂಲಪದವೇ ಇರಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಮಹಾವೀರ್ ತಾಗಿ : ಮಾನ್ಯರೆ, ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲವಿದೆ. ಉಪಖಂಡ (ಎ), (ಬಿ), (ಸಿ) ಅನಂತರದ ಇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನಗತ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಆದರೆ ಸದನವು ಇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ “ಶಾಸಕಾಂಗದ ಬಳಿ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ತಡೆಯಬೇಕು” ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಶಾಸಕಾಂಗದ ಬಳಿ ಸಭೆ ಸೇರುವುದು ಜನರ ಹಕ್ಕು ಮತದಾರರ ಭಾವನೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸದರಿ ನಿರ್ಬಂಧನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಸದನವು ಶಿವಮಾರ್ಗನಿಸಿದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯರೆ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ರೆವರೆಂಡ್ ಜಿ.ಜಿ. ನಿಕೋಲಸ್ ರಾಯ್ (ಅಸ್ತಾಮ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಇ ಭಾಗವಿದೆ. ಖಂಡ ಲ (೧) ಉಪಖಂಡ (ಇ) ಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವೇಚನೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು; (ಎ) ‘ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು’ ಪದದ ಜತೆಗೆ ‘ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು’ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವ ನಿರ್ಬಂಧನೆ ಹೀಗಿದೆ:”

“ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇರಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.”

“ವಿವೇಚನೆ” ಪದ ಹಲವು ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಿದರೆ, ಜನ ಸುತ್ತಿಂ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಗುಂಪು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ರಕ್ಷಣೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದು, ಅಸ್ತಾನ ಭಾಗಶಃ ಮೊರುಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಭಾರತದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟರೆ ಶೋಷಣೆ ಹೆಚ್ಚಿಲಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಜತೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸೇರ್ವೆಡೆಗೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಉಪಸಮಿತಿ ಲುಶಾಯ್ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಲುಶಾಯ್ ಜನ ಅಸ್ತಾಮ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬದಲು ಬಂಧಾದೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗವರು ಅಸ್ತಾಮ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದು, ಹೊಸ ಸಂವಿಧಾನ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂದು ಆತಂಕಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಸದಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್

ನೇಹರೂ ಅವರು ಅಸ್ತಾಮಾನ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಭೂಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಯಲು ಈ ನಿಯಮ ಸೇರ್ವೆಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅಧ್ಯೇತಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಉಪಭಂಗ (ಇ) ಮೂಲಕ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಗೊಂದಲ ಮೂಡಲು ಕಾರಣ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ನೇಹರೂ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಉಪಸಮಿತಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ನೇರವು ನೀಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿದೆ.

ಮೇಲ್ ಕೆ.ಟಿ. ಪಾ (ಬಿಹಾರ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ (ಮಾರಕ ಪಟ್ಟಿ ವಿರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮) ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಲ್ ಶಿರ್ಗೌ (ಬಿಹಾರ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾದ್ವಾಕರೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಗೆ ನೀಡಲಾದ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಮಾರಕ ಪಟ್ಟಿ ವಿರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮ ರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಪದಗಳಿಗಾಗಿ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಬಂಧಿತ ಮತ್ತು ಅರ ಪ್ರತಿಬಂಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಈವರಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಂಗಾಳ ಅಸ್ತಾಮಾ ಗುಂಪಿನ ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಜನರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಬಹುಮುಖ್ಯ ವಿಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಥಾರಸು ಏನು ಎಂಬ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ವಿವೇಕ ರಹಿತ, ಅನುಕೂಲಕರವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಅಪರಿಪ್ರಕ್ಷ ನಡೆಯಾಗಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾದ್ವಾಕರೆ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವವರಗೆ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬಹುದೇ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾದ್ವಾಕರೇ, ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಭೂಮಿ ಎಂಬುದು ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಬಂಧಿತ ಹಾಗೂ ಅರ ಪ್ರತಿಬಂಧಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂದಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಪರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೊರಗೂ ಏಲಿಯಾಗಟ್ಟಲೇ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಗಾಳದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಪ್ರತಿಬಂಧಿತ ಅರ ಪ್ರತಿಬಂಧಿತವಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂ ಲಕ್ಷ ಆದಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇ ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲದೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ಅನುಪಯುಕ್ತ “ವಿವೇಚನೆ” ಎಂಬ ಪದ ತೆಗೆಯಲು ಆಕ್ಷೇಪಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗದಿರುವುದರಿಂದ ನಿರಾಳ ಎನಿಸಿದೆ. ನಾನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇ ಭಾಗ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮೋದಲಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಇಂ ದಶಲಕ್ಷ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇಂಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಪ್ರಕಾರ, ಈಗ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಕ್ಷಣೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಿತ ಆಶ್ವಾಸನೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಈ ವಿಂಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಎರಡು ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಅಸ್ತಾಮಾಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಜೋತಾ ನಾಗಮರದಂಭ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಿದೆ. ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಎಂಬುದು ಸುರಕ್ಷೆ ಕೋಟಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ವಿಂಡದಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗದು ಎಂದು ಅಸ್ತಾಮಾನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಆತ ನನ್ನನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನ್ಯಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಪಾರ್ಥ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಉಪಸಮಿತಿಗಳು ವರದಿ ನೀಡುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ಥಾಂತರಿಸಲು ಶಕ್ತಪಲ್ಲದ್ದು ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಂಥ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ನಗಬಹುದು. ಇಂದು ಬೆಳಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವೇಚ್ಛಾತನೆಬ್ಬಿ

ಹೇಳಿದ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಜಮೀನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಉಳಿದು ಬಿಡಬೇಕೋ? ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಎನ್ನಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೀಯಾಳಿಕೆಗೆ ಸಿಲಕಿದೆ. ನಾವು ಸಮಾನತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೇಳಲು ಅದು ಜೆನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೂಲವಾಸಿಗಳ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ವಿವೇಚನೆ ಬಳಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೇಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪ ಸಮಿಗಳು ವರದಿ ನೀಡುವ ಮೊದಲು ಈ ವಿಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತ ಕೂಡದು, ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ತಡೆದಿಟಿಯೇಕೆಂದು ಪಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಹಾಕೇಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾರೆ.

ವಿಂಡ ಲರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸೇರ್ವಡೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು:

ಬುಡಕಟ್ಟು ವಾಸಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಂತಹೀ ಮುಂದುವರಿಯಲಿವೆ. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾವಜನಿಕ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಎನಿಸಿದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇರಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಿತ್ರಾ ಲಾಲ್ (ಯು.ಬಿ. : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ (ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ಇ ರ ೨೦ ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ).

ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ಚಂದ್ರ ಬಾಣಜೀ (ಬಂಗಾಳ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರದ ಹಿನ್ನಲೇಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ (ಮೂರಕ ಪಟ್ಟಿ ಇ ರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧) ಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಿತ್ರಾ ಲಾಲ್ : ನಾನು ಅನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿಂಡ ಲರ ಬಳಿಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಂಡ ಆಗಿದ್ದು ವರದಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಅಗತ್ಯ ಎನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಮ್. ಮನ್ನಿ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕಲಂ ಲ ಕೈ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇರೆಲ್ಲ ಪರತ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದು, ಉಪಖಂಡ (ಇ) ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ:

“(೧) ವಿಂಡ ಲ (ಇ) ಗೆ ಪದಗಳ ಸೇರ್ವಡಿ;

“ಸಂಪಾದಿಸು” ಮತ್ತು “ಆಸ್ತಿ” ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳ ನಡುವೆ “ಹೊಂದುವುದು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು”;

(೨) “ಗೆ” ಮತ್ತು “ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ” ನಡುವೆ ಉಪಯೋಗಿಸು ಇಲ್ಲವೇ ಮುಂದುವರಿಸು.

ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಉಪಖಂಡ ಹೀಗೆ ಇರಲಿದೆ :

“ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲಿಸುವ ವಾಸಿಸುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿರೀದಿಸುವ, ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ಮಾರುವ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯಾಪಾರ ಇಲ್ಲವೇ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.”

ವಿಂಡ ಶಿರಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ “ವಿವೇಚನೆ” ಪದವನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಇನ್ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೊನೆಯ ಉಪಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಬದಲು ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಳಸಲು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆಯಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಅಲ್ಲದ ಕಡೆ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಪರತ್ತು ಶ್ರೀ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಂಡ ಇ ರ ಅಡಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಅವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಪಿ.ಎಸ್. ದೇಶ್ಮಂಜು (ಸಿ.ಪಿ. ಮತ್ತು ಬೇರಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : “ವಿವೇಚನೆ” ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಹಾಗೂ ಇಡೀ ವಿಂಡವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಯೋಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಡೆ ವಾಸಿಸುವ ನೆಲೆಹಾಡುವ ಹಿರಿತ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಆಷ್ಟೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ ಆದರೆ, ಉಪವಿಂಡದ ಇನ್ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಒಲವು ಹೊಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಾವು ಈ ವಿಂಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಿತಿ ಸಾಫಿತ ಹಿತಾಸ್ತಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿಲಗೂಳುಲಿದೆ. ಜತೆಗೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ವಗಳು ಇರಲಿವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯರೆ, ಇದೊಂದು ತುಂಬ ವಿಲಕ್ಷಣ ಪರತ್ತು. ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪೊಂದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾವು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ದೇಶವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳು ಶೋಷಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಿದೆ. ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರ ಪ್ರಕಾರ, ಸದನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾದ ಮಧ್ಯಂತರ ವರದಿ ಆಕ್ಸಿಕೆವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಾನಂತರನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಮಿತಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಟ್ಟುಹೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸದಾರ್ಥ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಬರದ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ವರದಿಯಲ್ಲಿವ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ವಿಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಿದೆ. ಭೂಮಿದಾಂಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಿದೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಾರದು. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜತೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆದಂತೆ ಆಗಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಲಾಹಿರಿ : ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಶ್ರೀ ಜ್ಯೋಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು, ರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಪರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮೌ. ವಾ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಇದು ಸಮಾಜವಾದದ ಒಲವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬೂಝ್ವಾರ್ (ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವರ್ಗ) ಪ್ರಜಾಪಶ್ಮಭ್ರಾದರೂ, ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಜ್ಯೋಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಜತ್ತಾ ರೋಹಿಣಿಪ್ರಮಾರ್ ಚೌಧರಿ (ಅಸ್ವಾಮೀ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನನ್ನ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಜ್ಯೋಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಲ್ಲ ಎಂಬಿದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಜದುಬಿನ್ನ ಸಹಾಯ್ (ಬಿಹಾರ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಜ್ಯೋಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಕೆಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರಾ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಜತ್ತಾ ರೋಹಿಣಿಪ್ರಮಾರ್ ಚೌಧರಿ : ನಿಕ್ಷೇಪಾಲಸ್ ರಾಯ್ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾನೂನಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ ಬದಲಾವಣೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಿನ್ ಹಿಲ್ ನಿಯಂತ್ರಣೆ ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಈ ನಿಯಮದಡಿ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬ ಹೊರಹಾಕಬಹುದು. ಕೆಲಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಬೆಂಬ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು

ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಇಂಥ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಈ ನಿಯಮ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಗೌರವಾಸ್ತವ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೇಹಾರು (ಯು.ಪಿ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಮಾನ್ಯರೇ, ನಾನು ಸ್ವೇಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದೀನೆ. ಮಂಡನೆಯಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಂಡನೆಯಾಗದವು, ಹಿಂಪಡೆದವು, ಹಿಂಪಡೆಯದೆ ಉಳಿದವು ಈ ಎಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆದೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಂಡದ ಮೇರಲ ಮೂರು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ (ಇ) ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು “ವಿವೇಚನೆ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಮೇರಲ ಮೂರು ಷರತ್ತು ಇಲ್ಲದ ಖಂಡ (ಇ)ಯ ಕೊನೆಯ ಷರತ್ತು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು “ವಿವೇಚನೆ” ಪದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗೊಂದಲವಿದೆ. ನಾವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೌರವಾಸ್ತವ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆತ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ನಾವು ಈಗ ಯಾವುದೇ ಕಾಯಿದೆ ರೂಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಕೆಲವು ಅನವೇಕ್ಷಿತ ಆದರೆ ಇವ್ಯಾಪ್ತವೂ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ನಾವು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗವಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬಹುದು, ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಈ ಗೊಂದಲ ಮೇಲುಸೇರುವ ಇಂದ ಇಡೀ ಚಿತ್ರಣ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುನ್ನು ಈ ಕ್ಷಣಿದ ಯಾವುದೋ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಬಾರದು. ಬದಲಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಗೋಳಿಸುವಂಥದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ಶ್ರೀ ಜ್ಯೋತಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂಲದಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಉಳಿಸಬೇಕಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ (ಕೇಳಿ,ಕೇಳಿ). ಪ್ರಸ್ತುತದ ಕಾನೂನುಗಳು ಅವು ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಖಂಡಿತ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾಂತ್ರಿಕ ಸೇರ್ಪಡಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀ ನಿಕೊಲಸ್ ರಾಯ್ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಂದು ಹಲವು ಬಾರಿ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಮಧ್ಯಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಸದಸ್ಯ, ಇಲ್ಲವೇ ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನೆನಪಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯರೆ, ಆದರೆ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮುರೆತರೂ, ಮೂಲ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನರಿರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದನ್ನೇಲ್ಲ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಹಿಂದುಳಿದಿರಲು ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಚಜರ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರ ತಪ್ಪ ಹಿಂದುಳಿಯಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಅವರ ಹಿಂತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಕೊಲಸ್ ರಾಯ್ ಅವರಿಗೆ ಖಾತ್ರಿ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನನ್ನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆಯವರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ. ಬೇರೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗಲಾರದು ಎಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕು ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ

ಹಕ್ಕು ಕೆಳಜ್ಞ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವರ ಜತೆ ಇಡೀ ದೇಶ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿ (ಹಷ್ರೋದಾರ).

ಶ್ರೀ ಕೆ.ವರ್ಮಾ. ಮುನ್ನಿ : ಹೆಚ್ಚು ನಿವಿರವಾಗಿರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನೋಂದು ಪದ ಬದಲಾವಣೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದೇ? ಮೊದಲ ಏಿರೆಕೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷ ಮಾರಿತ ಪದವೋಂದು ಇದೆ :

“ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಅಥವಾ ಗಂಭೀರ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ. ಕೆಳಕಂಡ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ.”

“ಗಂಭೀರ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ “ಎಂಬ ವಾಕ್ಯ ಅರ್ಥರಹಿತವಾಗಿದ್ದು, ಬದಲಿಗೆ “ಗಂಭೀರ ತುರ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಹೋರತಾಗಿ” ಎಂದು ಬಳಸೋಣ.

ಗೌರವಾಸ್ತಿತ ಸದಾರ್ಥ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ : ನಾನು ಮುನ್ನಿಯವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೊನೆಯ ಪರತ್ತಿನಲ್ಲಿ “ವಿವೇಕನೆ” ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲು ಒಷ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಖಂಡ (ಎ), (ಬಿ), (ಸಿ) ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಹಾಗೂ (ಇ) ಗೆ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾಗಿದೆ. ನಿಕೊಲಸ್ ರಾಯ್ ಅವರು ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಲಾಂಡಿರಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆ ಬದಲಿಗೆ ಗಣರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ ಬಳಕೆಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವಿದೆ. ಲಾಂಡಿರಿ ಅವರದ್ದು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬುದ್ಧಿ. ದೇಶದೋಳಗಿನ ಸುರಕ್ಷಣೆ ಬಾಹ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗಿಂತ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಭದ್ರತೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಮೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸಕೂಡದು.

ರೆವರೆಂಡ್ ನಿಕೊಲಸ್ ರಾಯ್ ಅವರು ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಂಪುಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೋತಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾರೆ. ಬುಡಕಟ್ಟಿಗಳು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಪದವಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ‘ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಕ್ಷಣೆ’ ಎಂಬುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಒತ್ತುವರಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಬಾಹ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಲ್ಲಿ ‘ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ’ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂಬುದು ಬೇರೆಯದೇ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜ್ಯೋತಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಆತಂಕಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನಾವು ವಜಾಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೇ ಹೋಸ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಖಂಡ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಇದು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಚ್ಯಾತಿ ತಾರದಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ ಅನಗತ್ಯ ಆದರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಸ್ವಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬುಡಕಟ್ಟಿ ವಾಸಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ? ಅವರನ್ನು ಜ್ಯೋತಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಬುಡಕಟ್ಟಿ ವಾಸಿಗಳಾಗೇ ಉಳಿಸಬಾರದು. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ, ಬುಡಕಟ್ಟಿ ವಾಸಿ ಎಂಬ ಪದವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಬೇಕು, ಅವರು ನಮ್ಮ ಹಂತ ತಲುಪಬೇಕು. ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಅವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಉಳಿಸಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ಆಡಳಿತಗಾರರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಸ್ವಾಸ್ಥೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗಳೆಂಬ ಶಾಪ ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಶಾಪ, ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಶಾಪಗಳಿವೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಮೇಲಿನ ಶಾಪಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ.

ಆದರೆ, ಅವು ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿವೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ನಿಸ್ಪಾಹತೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜೈಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಕಳೆದ ೨೦೦ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕಾಡಿದ ಭಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೈಪಾಲ್ ಸಿಂಗ್ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ. ಸದಾರ್ಥ ಪಟೇಲರು ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಕಾಲಾನಂತರ ಬುಡಕಟ್ಟಿವಾಸಿಗಳು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಹಾಗೆಂದ ತ್ವಾಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಾಗಿರ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಮನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ನಾನು ಮೊದಲು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುತೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಮಂಡನೆಕಾರಿರಿಂದ ಸ್ವಿಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ (ದ್ವಾನಿಗಳು: ಹೌದು)

ಲ (ಎ), ಲ (ಬಿ), ಲ (ಸಿ) ಯ ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಂಗೀಕೃತಗೊಂಡಿದೆ. ವಿಂದ ಲರ ಲಿನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ’ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ‘ಹೊರತಾಗಿ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈಗ ನಾನು ಶ್ರೀಯತ ಲಾರಿ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ವಿಂದ ಲ ಮೊದಲ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ‘ಒಕ್ಕೂಟದ ಭದ್ರತೆ’ ಪದದ ಬದಲು ‘ಒಕ್ಕೂಟದ ರಕ್ಷಣೆ’ ಪದದ ಬಳಿಕೆಗೆ ಕೋರಿದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಳಿಕ ಹೀಗಿರಲಿದೆ:

‘ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ತಿಯನ್ನು ಫೋಷಿಸಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.’

ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಉಪವಿಂದ (ಇ) ಕುರಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಳಿಕ ಅದು ಹೀಗಿರಲಿದೆ:

‘ಒಕ್ಕೂಟದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವ, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ, ಹೊಂದುವ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೋಜ ಹುದ್ದೆ, ವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ವ್ಯವಹಾರದ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಇದೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಂದ ಇ: ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾವು ವಿಂದ ಇ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬರೋಣ.*

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : “ಕಾನೂನುಗಳ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ” ಬದಲು “ಕಾನೂನಿನ ಎದುರು ಸಮಾನತೆ” ಬಳಕೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಂಗೀಕೃತ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಿಡಬೇಕಾದ ಜಿಪೆಚಾರಿಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀಯುತರಾದ ದಿವಾಕರ್, ಮೋಹನ ಲಾಲ್, ಸಕ್ಕೇನಾ ಮತ್ತು ಮಹಾವೀರ್ ತ್ಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿಲ್ಲ.)

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಪರತ್ತನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಪರತ್ತನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಖಂಡ ಇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ.

ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಖಂಡ ಇ ಅನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಕಟ್ಟಳೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ವರದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ಇತರ ಖಂಡಗಳನ್ನು ನಾಳೆ ಜರ್ಕಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಮುನ್ನಿಯವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

*೬. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹರಣವಾಗಬಾರದು. ಗಣರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಬೇಕು. ಅವಕಾಶ ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು.

ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವುದೂ ಬೇರೆಡಿಸಬಾರದು.

ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಕಟ್ಟಳೆ ಸಮಿತಿ ವರದಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ ನಾನು ಕೆಳಕಂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

“.....ಜನವರಿ ೨೫, ೧೯೫೮ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯ ಶರಾವಿನಿಂದ ರಚನೆಯಾದ ಸಮಿತಿಯು ಮಂಡಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ ಈ ಸಮಿತಿಯು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಲಾಪವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ನೇಮಕಗಳಿಂತ್ತು.”

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ವರದಿ ಮುಂದಿದ್ದ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತ ಸಭೆಯ ಸಮಯ ವ್ಯಾಧಗೊಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಮಧ್ಯಾಂತರ ವರದಿ. ಅಂತಿಮ ವರದಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀಡಲು ಈ ಸದನದ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದರ ಕಾರಣ ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೀವ್ರ ಪೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಸಮಿತಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿ ನೀಡಿರಲು ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಮಾನ್ಯರೆ, ತಾವು ಮತ್ತು ಹಂಡಿತ್ ಜೀ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಮುಂಚೊಳಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಪೆಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಹಿಸಲಾರದ ಅಸ್ಥಿರತೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ದುರದೃಷ್ಟಾಲಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಚ್ಛೇದದ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಲೆಯತ್ತಿದ್ದು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು, ಅಂತಿಮ ವರದಿ ನೀಡಲು ನಮಗೆ ತಡೆ ಒಟ್ಟಿದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂಲೀಗ್ ಈವರೆಗೆ ಸಂವಿಧಾನರಚನಾ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿ. ಲೀಗ್ನ ನಿಲುವು ಬದಲಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ರಿಯಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ದೋಷ ರಾಜಕೀಯ ಪದ್ಧತಿ ನೀಡಿದ ಆಹ್ವಾನಕ್ಕೂ ಮನ್ನಣಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಕೆಲ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದಿರುವ ದೇಶದ ಭಾಗಗಳ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದೆ. ಒಪ್ಪಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೊರಗುಳಿದರೆ, ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆ ಕಾಯುತ್ತ ಕೂರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅನುವಾಯಿಸಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಯಾದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನ ರೂಪಿಸಲಿರುವ ಸಂವಿಧಾನವು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ದೇಶದೋಳಗೆ ಸೇರಲಿಟ್ಟಿಸದ ಇಲ್ಲವೇ ಹೊರಗುಳಿಯಲು ಇಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಕೂಡಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಧಿಯೋಳಗೆ ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದೋಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ನಾವು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸೂತ್ರೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂವಿಧಾನವು ಉಡಾಳ ಮಕ್ಕಳ ಕೂಡ ವಾಪಸ್ ಬರುವಂತೆ ಇರಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ಯಾವಾಗ ಬಂದರೂ, ಸ್ವಾಗತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಮಿತಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಹೆ. ೨೦, ಱೆಲ್ಲರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯು ಸಮಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಯ್ದಾರ ಹೇರಿದ್ದ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಇನೇ ಸಂಗತಿ. ಈ ಕಾಲಮಿತಿ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಶಾಸನರಚನಾ ಸಭೆಯು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ ಇಗರೋಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕಂದು ಸಮಿತಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಹಾಗೂ ಚುರುಕಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಕಾಲದ ನಿಬಂಧ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ವರದಿಯನ್ನು ಸದನ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಇ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಸಮಗ್ರ ಶೋಧನೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲಿದ್ದು, ಜತೆಜತೆಗೆ ಕಾಯ್ದ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿವೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಸಂವಿಧಾನ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಾಂಶ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂಂದು ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಕುರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿವೆ. ಸಮಿತಿಯು ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕುರಿತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದವು ಜೂನ್ ಇನೇ ವಾರ ತಮ್ಮ ವರದಿ ನೀಡಲಿವೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವರದಿಗಳು, ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಸಮಿತಿ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯದು ಸೇರಿದಂತೆ, ಹಾಗೂ ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯು ಸದನದ ಮುದಿದೆ ಜೂನ್-ಜುಲೈಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಾದ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾದರೆ, ಶ್ವೇತಪತ್ರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಒಕ್ಕೂಟದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸಂವಿಧಾನದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅನಂತರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ನಾವು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗಲಿದೆ. ಜುಲೈ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದೋಳಗೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನಸಭೆಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮಧ್ಯಭಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾಸಾಂತರೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಅಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ ಇದ ರೋಳಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಸಭೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಮುಖ್ಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಕರಡು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಜತೆ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆದರೆ, ಅಕ್ಷ್ಯೋಬರ್ನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು ಇದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪೇಷಯಾಗಿದ್ದು ಸದನವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ: ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದ ಮತ್ತಕ್ಕೆ ಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ : ಮತ್ತಕ್ಕೆ ಹಾಕುವಂಥದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಸದನದ ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸೋಣ.

ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯರ್ : ಇದು ಸಮಿತಿಯೊಂದರ ವರದಿ. ಅದನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಸದನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕು. ಏಕಂದರೆ, ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸದನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಿಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದನ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂತಾನಂ : ಇದರಭ್ರ, ನಾವು ಇಡೀ ವರದಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಿತಿಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕು. ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ನಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಹೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಶಗಳು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಾಂಕ ಇಲ್ಲವೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಂಡಿಕೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ವಚನ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎ. ಕಾಮತ್. ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಲ್ಲ.

ಅರ್ಥ.ಕ. ಶಿಧ್ವಾ : ಈ ವರದಿಯು ಸದನಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ, ನಮಗೆ ಸದನದ ನಿರ್ಧಾರ ಬೇಕಿಂದರೆ, ದಿನಾಂಕ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖವೊಂದನ್ನು ನೀಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಷಯೇಬರ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ವಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಶಯ. ಆದರೆ, ನಾವು ಹಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಮದನ್ಯಯ, ಸಂವಿಧಾನದ ಕರಡು ರೂಪವು ನಾನಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಶಯ ಕೂಡಾ. ಆದರೆ, ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧ. ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಿಸುವುದು. ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾವು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ದಿನಾಂಕವೊಂದನ್ನು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕವೊಂದನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸದೆ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಅದು ಈ ಸದನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ಸದನ ಸಮೂತ್ತಿ ನೀಡಿತು. ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಅಧವಾ ಇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸದನವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಮಿತಿ ಮತ್ತೊಂದು ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೋರಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನವು ಒಪ್ಪಲಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವರಡನೆಯದಾಗಿ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಥಾನ ಮೂಲತತ್ವಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿ ನೀಡಲು ಇ ಪ್ರಶ್ನೆಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ವರದಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಡಾ. ಬಿ. ಪಟ್ಟಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ (ಮದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆಕ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಬರಲಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳೋಣವೇ?

ಡಾ. ಬಿ. ಪಟ್ಟಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ : ಸಮಿತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯಾಬಲವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕಿರುವುದರಿಂದ,

ಈ ನಿಣಿಯವಾಗಲಿದೆ.

೩೪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಅದನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಅರ್.ಕೆ. ಶಿಥ್ವಾ : ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಒಬ್ಬರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ನೀವು ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಸದನದ ವಶಮಾರ್ಯಾಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಕೆಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು : ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನಿ : ನಾನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ:

“ಕಾರ್ಯಕರಾಪ ಕಟ್ಟಣ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಕೆಳಕಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ನಾಮಕರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

೧. ಗಣರಾಜ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಥಾನ ತತ್ವಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಂಥಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಸಮಿತಿ

೨. ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಂಥಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರಿಲ್ಲದ ಸಮಿತಿ.

“ವರದಿಯ ಮಟ ಇ ರ ಶಿಫಾರಸು ಈ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಂಡಿದೆ.”

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸದನದ ಮುಂದಿರುವ ನಿಲುವಳಿಯಿಂದರೆ:

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಹೊಣ್ಣ (ಹೊಗ್ರ್): ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಗಣರಾಜ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಒಂದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಇ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಶೀಲನಾಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನದೊಂದು ಸಲಹೆ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇ ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದು, ಅವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ, ಕೇಂದ್ರದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರಾಧಿಕಾರ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿದೆ. ಮೇ ಒಟ್ಟು, ಇಂಳಿರ ಸಂಪುಟ ನಿಯೋಗದ ಹೇಳಿಕೆಯು ರಕ್ಷಣೆ, ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ. ಈ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಕೆಪ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ನೇಮಿಸಿದ ಸಮಿತಿ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಗ್ಗೆ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಭಾವೀ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹಾಲೀ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಕರವಿಧಿಸುವಿಕೆ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿತ್ವ, ಆಡಳಿತ ಮತ್ತಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ, ಸೆಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಸಮಿತಿಯ ಇಬ್ಬರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಮೇಲೆನ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿಭಾಗೀಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ಶೀಪ್ರಥಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಮಗೆ ನೆರವು ಸಿಗಲಿದೆ. ದೆಹಲಿ, ಅಜ್ಞೋ ಮೆರ್ರಾಶಾ ಮತ್ತು ಕೊರ್ನ (ಎ ವಿಭಾಗ) ಹಾಗೂ (ವಿಭಾಗ ಬಿ)ಯಲ್ಲಿ ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಕಳೆರಿ ಇದೆ. ವಿಸ್ತೃತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಂದ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಪ್ರಥಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಲು ನೆರವಾಗಲಿದೆ.

ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯರೆ, ಚುನಾವಣೆ ವೇಳೆ ಕೊರ್ನನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮುನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕೊಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿಲ್ಲದೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾನಾ ಆಯಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಎರಡೂ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಆಯ್ದು ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಆಯುಕ್ತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ಪರಿಧಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ : ನಾನು ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳ ನೇಮುಕದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಾವಾರು ವಿಂಗಡಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚಿಸೋಣ. ಪಕ್ಕ ಈ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಜತೆಗೆ ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮರುಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿರಾ? (ಮುನ್ನ ಅವರಿಗೆ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ : ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮೊಣಜ್ಞ ಅವರು ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಮಿತಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದು ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಕುರಿತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿವೆ. ಬಳಿಕ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿವೆ. ನಮಗೇಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಮಾದರಿ ಸಂವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ದೇಶಕ್ಕೊಂದು ಸಂವಿಧಾನ. ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನವು ಎಲ್ಲ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿದೆ. ಗೊರಾಜ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲತತ್ತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಮಿತಿಯೇ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ರಚನೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇದೇ ಸಮಿತಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಿದೆ.

ಪ್ಲೋ. ಎನ್.ಜಿ. ರಂಗಾ (ಮುದ್ರಾಸ್ : ಸಾಮಾನ್ಯ) : ಒಂದು ಪಕ್ಕ ಎರಡೂ ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಅನಗತ್ಯ ಎಂದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಸದನ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಲಿದೆ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಹಾಗೇನೂ ಆಗದು, ಸಮಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ತಪ್ಪಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸದನ ತಿದ್ದಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಲೋಪಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಿದೆ.

ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಸಭೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಿವಾಸ್ತು ಆಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇ ಗಂಟಿಗೆ ಸೇರಲಿದ್ದೇವೆ.

ಸದನವನ್ನು ಗುರುವಾರ, ೧ ಮೇ, ೧೯೪೮ ರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇ ಗಂಟಿವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

*[] ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಭಾಷಣದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನುವಾದ.

ಅನುಬಂಧ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಸಮಿತಿಯ ಕಛ್ವಳಿಯ ವರದಿ

೧೯೪೮ರ ಜನವರಿ ೨೫ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾರ್ಚ್ ೫ ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೫, ೨೫ ಹಾಗೂ ೨೬ ರಂದು ನಾವು ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದೇವು. ವಿಶೇಷ ಅಘ್ಯಾಸಿತರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೇಹರು ಅವರು ೨೫ ರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಯಾಂಡಿದ್ದರು.

೨೦ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೪೯ ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತಂದಿದೆ. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯೋಳಗೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಕಛ್ವಳಿ ಹಾಗೂ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ತೀವ್ರ ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸದನದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಅಂತಿಮ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಮುಧ್ಯಂತರ ವರದಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವರದಿ ನೀಡಲಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲ ಏಪ್ರಿಲ್‌ಗೆ ಸದನದ ಸಭೆ ನಡೆಯಲಿದ್ದು ಕೆಳಕಂಡ ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿ ಅದರ ಮುಂದೆ ಇರಲಿದೆ.

- (೧) ಇಂಡಿಸೆಂಬರ್ ರೇಖೆ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯು ನೇಮಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಮಿತಿ.
- (೨) ಇಂಡಿಸೆಂಬರ್ ರೇಖೆ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯು ನೇಮಿಸಿದ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಸಮಿತಿ.
- (೩) ಇಂಡಿಸೆಂಬರ್ ರೇಖೆ ರಂದು ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯು ನೇಮಿಸಿದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿರುವ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ.

ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಈ ವರದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಗಣರಾಜ್ಯದ ಸಂವಿಧಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಂವಿಧಾನ ಮೂಲತತ್ವಗಳ ಕುರಿತು ವರದಿ ನೀಡಲು ಇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಿಷ್ಟ ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸವು ಸಮಗ್ರ ಶೋಧಿಸುವಿಕೆಯಾಗಿರಲಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ಶೀಪ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ ಬಳಿಕ ಸಭಾಧಕ್ಕರು ನಿರ್ದಾರಿಸುವವರೆಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೊಡಬಹುದು ಈ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇಂಥದ್ದೇ ದಿನ ವರದಿ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂಜಿತವಾಗಿ ದಿನ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಅಂದು ವರದಿ ಮಂಡನೆಯಾಗದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಿತಿಗಳು ಕರಿಣ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಸಭೆಯು ಈ ವರ್ಷದ ಅಷ್ಟೋಬರ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಬೇಕಿದೆ. ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಜುಲೈ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಅವಶ್ಯ ಬಳಿಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೆಳಸಲಾಗುವುದು. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸಭೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಕೆ.ಎಂ. ಮುನ್ನಿ, ಎನ್ ಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ದಾಸ್ ಹೊಸದೆಹಲಿ, ೨೬ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೯.